

12.12.2016

Kokoustiedot

Aika 12.12.2016 maanantai klo 12:00 - 13:40

Paikka Kuopion yliopistollinen sairaala, auditorio (auditoriorakennus, 2. krs)

Läsnä 19 jäsenkuntaa ja Itä-Suomen yliopisto jäljempänä mainittujen edustajiensa välityksellä tämän pöytäkirjan 13 §:ssä mainitulla tavalla sekä seuraavat hallituksen jäsenet: Markku Rossi (puheenjohtaja), Minna Reijonen (vara-puheenjohtaja), Pekka Kaartinen, Leena Kaulamo, Jaakko Kekoni, Riikka Pirkkalainen, Lauri Tirkkonen ja Matti Matikainen

Muut läsnäolijat

Sakari Kela, sihteeri

Asiat 13 - 24 §

Allekirjoitukset

Kari Ojala
puheenjohtaja

Sakari Kela
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten kanssa yhtäpitäväksi.

Marjaana Pitkänen

Leena Partanen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Kuopiossa, 30.12.2016 – 8.1.2017

Sakari Kela
sihteeri

Käsiteltävät asiat

Nro	§	Otsikko	Liite/Oheismateriaali	Sivu
1	13 §	Nimenhuuto ja äänimäärien toteaminen		3
2	14 §	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen		7
3	15 §	Kokouksessa pidettävän pöytäkirjan tarkastaminen		8
4	16 §	Taloussuunnitelman 2016 sitovat tavoitteet		9
5	17 §	Muutokset sairaanhoitopiirin vuoden 2016 talousarvioon		11
6	18 §	Luottamushenkilöiden palkkiot vuonna 2017		13
7	19 §	Puijon sairaalan master plan-suunnitelma	1	17
8	20 §	Puijon sairaalan tilojen uudistamisen hankeohjelma-UUSI SYDÄN	2	21
9	21 §	Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin taloussuunnitelma vuosille 2017-2019	3	25
10	22 §	Kuopion yliopistollisen sairaalan strategia 2017-2022		28
11	23 §	Sairaanhoitopiirien organisaatiomuutosten vuoksi tehtävät sopimusjärjestelyt ja ISLABin perussopimuksen ajanmukaistaminen	4-5	33
12	24 §	Potilasturvallisuuskatsaus tammi-huhtikuu 2016	6	36

Muutoksenhaku

Kuntayhtymän valtuuston valitusosoitus	38

13 §

68/00.02.00/2014

Nimenhuuto ja äänimäärien toteaminen

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 13 §

Valtuuston jäsenmäärästä ja äänivallan perusteista on voimassa, mitä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän perussopimuksen 9 §:ssä on määrätty.

Perussopimuksen 9 § kuuluu seuraavasti:

Valtuustoon valitsevat jäsenkuntien valtuustot jäseniä seuraavasti:

Väestötietotietojärjestelmästä saatu viimeisin tieto kunnan asukasluvusta rekisteritilanteessa 31.12.	Jäsenten lukumäärä
Kuntaliitostapauksissa yhdistyvien kuntien asukasluvut lasketaan yhteen ja yhdistyneen kunnan kunnanvaltuusto valitsee valtuuston jäsenet toimikautensa alusta lukien.	
2.000 tai vähemmän	1
2.001 - 8.000	2
8.001 - 25.000	3
25.001 - 100.000	4
100.001 - 400.000	5

Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen.

Valtuuston jäsenet valitaan jäsenkuntien valtuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Lisäksi Itä-Suomen yliopisto nimeää valtuustoon kaksi jäsentä ja kaksi henkilökohtaista varajäsentä.

Jäsenkunnan valitsemien jäsenten yhteinen äänimäärä valtuustossa määräytyy vuosittain väestötietojärjestelmään otetun kunnan rekisteröintitilanteesta 31.12. olevan asukasluvun mukaan siten, että kunnan valitsemilla jäsenillä on yhteensä yksi (1) ääni jokaista alkavaa tuhatta (1.000) asukasta kohti. Äänimäärä voi kuitenkin olla enintään viidennes (1/5) kaikkien jäsenkuntien valitsemien jäsenten yhteenlasketusta rajoittamattomasta äänimäärästä. Kunnan valitsemien jäsenten yhteinen äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken.

Yliopiston valitsemien jäsenten äänimäärä valtuustossa on 10 % kuntien valtuustoon valitsemien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä. Yliopiston valtuustoon valitsemilla jäsenillä ei ole äänioikeutta hallitusta valittaessa.

Jäsenkunta	Äänimäärä	Jäsen
Iisalmi	7 2/3 7 2/3 7 2/3	Kati Åhman Marjatta Ryhänen Matti Kauppinen
Juankoski	2 1/2 2 1/2	Jouko Lösönen Leena Partanen
Kaavi	2 2	Jorma Räsänen Eino Miettinen
Keitele	1 1/2 1 1/2	Sari Andersson Kaisa Raatikainen
Kiuruvesi	3 3 3	Sari Tikkanen Eero Lämsä Martti Tikkanen
Kuopio	17 1/5 17 1/5 17 1/5	Riitta Hirvonen Ilkka Raninen Osmo Vuorio
Lapinlahti	5 1/2 5 1/2	Harri Väänänen Asko Vesa
Leppävirta	3 2/3 3 2/3 3 2/3	Erkki Hynninen Pekka Leskinen Tiina Nousiainen
Pielavesi	5	Aku Saastamoinen
Rautalampi	4	Ari Weide
Rautavaara	2	Eero Kukkonen
Siilinjärvi	7 1/3 7 1/3 7 1/3	Jukka Kotimäki Kari Ojala Marjaana Pitkänen
Sonkajärvi	2 1/2 2 1/2	Eila Kurtelius Riitta Savolainen
Suonenjoki	8	Tanja Rissanen
Tervo	2	Pentti Mali
Tuusniemi	1 1/2 1 1/2	Terttu Kolari Irma Riekkinen
Varkaus	7 1/3 7 1/3 7 1/3	Raimo Koikkalainen Marjukka Aarnio Pertti Laitinen

Vesanto	4	Auli Korhonen
Vieremä	2	Pirkko Remes
	2	Marjo Tarvainen
Itä-Suomen yliopisto	9 22/25	Tuomo Meriläinen
	9 22/25	Anna-Maija Pietilä
	217 9/25	

Esitys

Valtuusto toteaa kokouksen osanottajat ja heidän äänimääränsä.

Päätös

Suoritettiin nimenhuuto ja todettiin valtuutettujen äänimäärät.

14 §

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Valtuusto toteaa, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Valtuuston kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätettiin yksimielisesti käsitellä asia nro 22 ennen asiaa nro 21.

15 §

Kokouksessa pidettävän pöytäkirjan tarkastaminen

Vuorossa aakkosjärjestyksessä ovat Leena Partanen ja Marjaana Pitkänen.

Päätös

Valittiin Leena Partanen ja Marjaana Pitkänen.

Kuntayhtymän hallitus

131 §

14.11.2016

16 §

303/02.02.00/2015

Taloussuunnitelman 2016 sitovat tavoitteet

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 14.11.2016 131 §

Vuoden 2016 Taloussuunnitelmaan on kirjattu kuntayhtymän sitovat tavoitteet ja siinä on maininta, että mikäli tavoitteiden vaihteluväli ylittyy tai alittuu, muutoksesta päättää yhtymävaltuusto.

Ennuste on tehty lokakuun lopun tilanteen perusteella.

KYSin sitovat tavoitteet			
	Sitovat tavoitteet 2016	Ennuste 2016	UUSI TAVOITE 2016
<i>Potilas-/ asiakaslähtöisyys</i>			
Yli 6 kk jonottaneet	0	1	1
Pkl-odotusajan ylitys	0	50	50
Lähetteet yli 21 pv. osuus (%)	0	0,82	0,85
<i>Palvelujen toimivuus</i>			
Hoitojaksot	43 000 - 46 000	43 044	
Hoitopäivät	174 000 - 180 000	170 108	169 000 - 172 000
Leikkaukset	20 000 - 21 000	20 213	
Avohoidon käynnit	440 000 - 460 000	494 893	483 000 - 505 000
<i>Taloudellisuus ja tehokkuus</i>			
Jäsenkuntamyynä	304	304	
Tilikauden ylijäämä	1	1	
Investoinnit	47	54	54
Leasing-rahoitus	10		
Pitkäaikainen lainanotto 2015 - 2017	100		
<i>Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaaminen</i>			
Nettotyöpanos	2 900,0 - 3 100,0	3 129,8	3 100,0 - 3 150,0

Yli 6 kk hoitoaan jonottaneiden määrässä ollaan pääsemässä lähelle tavoitetta. Sen sijaan poliklinikkajono on pysynyt edellisen vuoden tasolla eli asetettu tavoite ylittyy noin 50 potilaalla.

Hoitopäivien määrä on vähentynyt erityisesti Sydänkeskuksessa ja Syöpäkeskus, naistentaudit ja synnytykset palveluyksiköissä. Sydänkeskuksen noin 2.100 hoitopäivän vähentyminen selittyy sydäntutkimusosaston muutumisesta päiväosastoksi ja verisuonikirurgian hoitopäivien vähentymisestä.

Sydäntutkimus-osastolla hoidetut potilaat ovat aikaisemmin kirjautuneet hoitopäiviin ja päiväosastoksi muuttumisen jälkeen avohoitokäynteihin. Naistentaudeilla noin 1.000 hoitopäivän alentuminen selittyy osastojen yhdistymisillä ja Kaarisairaalan myötä otetuilla uusilla hoitokäytännöillä.

Avohoidon käyntimäärätavoitteen ylitystä selittävät suurimmalta osin uudet kirjaus-käytännöt koskien potilaille tehtäviä puhelinsoittoja sekä päivystys- ja sarjahoitokäyntien lisääntyminen. Eniten käyntimäärätavoite ylittyy Psykiatrialla ja Syöpäkeskus, naistentaudit ja synnytyksillä. Molemmissa palveluksiköissä on eniten kasvua puhelin- ja sarjahoitokäynneissä.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus merkitsee tiedoksi selvityksen tavoitteiden toteutumasta ja päättää, viedäänkö muutos valtuuston päätettäväksi.

Päätös

Esitys hyväksyttiin. Asia viedään valtuuston päätettäväksi.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 16 §

Esitys

Hallitus:

Valtuusto hyväksyy hallituksen esityksen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kuntayhtymän hallitus

132 §

14.11.2016

17 §

171/02.02.00/2015

Muutokset sairaanhoitopiirin vuoden 2016 talousarvioon**Päätöshistoria****Kuntayhtymän hallitus 14.11.2016 132 §**

Valmistelija talousjohtaja Kari Janhonen, kari.janhonen@kuh.fi

Talousarvio 2016 sisältää 32,1 miljoonan euron määrärahan toimitilojen investointeihin. Suurimpien ja pitkäkestoisten (useammalla vuodella jakaantuvien) hankkeiden kohdalla talousarvioon varattavan vuotuisen rahoituksen arviointi on haastavaa. Rahoituksen kuukausittainen käyttö riippuu paljon hankkeiden aikataulutuksesta ja niissä tapahtuvista muutoksista. Arvio tehdään viimeistään syyskuussa, jolloin myös talousarviovuotta edeltävän vuoden käytössä voi tapahtua muutoksia. PEKO1- ja päivystyspoliklinikan hankkeessa muutos on jaksotusasia, rahoituksen tarve on aikaistunut arvioituun nähden. Vastaava vähennys on toteutumassa 2017 investointiosassa, jonka rahoitusesitys on 24,750Me talousarvioraamissa olleen 30Me sijasta.

ISLAB-3A-hankkeen kokonaiskustannusarvio on kasvanut aiemmasta. Syynä on varautuminen tuleviin alempien kerrosten peruskorjauksiin (erityisesti ISLAB-laboratorion muutostyöt 2. kerroksessa v.2018-2019) IV-konehuoneen ja talotekniikan rakentamisessa sekä rakennusalueen viereisten huonokuntoisten vesikattojen uusimista suunniteltua laajemmin.

Esitettävät talousarviomuutokset ovat

- PEKO1-hankkeen rahoitusvaraus vuodelle 2016 on ollut 16,0Me => tarve 20Me
- Päivystyspoliklinikan hankkeen rahoitusvaraus vuodelle 2016 on ollut 8,4Me => 9,4 Me
- PEKO1-hankkeen rahoitusvaraus vuodelle 2016 on ollut 2,5Me => 3,9Me

Yhteensä koko toimitilojen investointivaraus 32,1Me => 38,5Me

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2016 toimitilojen investointivaraus nostetaan 38,5 M€:oon.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 17 §

Esitys

Hallitus:

Valtuusto hyväksyy hallituksen esityksen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kuntayhtymän hallitus

133 §

14.11.2016

18 §

56/01.02.01/2014

Luottamushenkilöiden palkkiot vuonna 2017

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 14.11.2016 133 §

Vuonna 2016 luottamushenkilöiden palkkiot ovat olleet seuraavat:

yv:n puheenjohtajan palkkio	300 €/kuukausi
- yh:n puheenjohtajan palkkio	400 €/kuukausi
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan palkkio	150 €/kuukausi
- yv:n ja yh:n puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	150 €/kokous
- toimikuntien puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	120 €/kokous
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	150 €/kokous
- toimituspalkkio	120 €/toimituspäivä
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtaja	180 €/kuukausi
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	130 €/kokous
- ansionmenetyskorvauksen ja muun korvauksen enimmäismäärä	22 €/tunti
- ansionmenetyskorvauksen enimmäismäärä (ilman työnantajan todistusta, kirjallisen vakuutuksen perusteella)	11 €/tunti

Lisäksi on noudatettu valtuuston hyväksymän luottamushenkilöiden palkkiosäännön määräyksiä.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto vahvistaa luottamushenkilöiden palkkiot vuodelle 2017 seuraavan suuruisiksi.

Esitys ei sisällä korotuksia, mikä on tuottavuusohjelman mukaista.

- yv:n puheenjohtajan palkkio	300 €/kuukausi
- yh:n puheenjohtajan palkkio	400 €/kuukausi
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan palkkio	150 €/kuukausi
- yv:n ja yh:n puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	150 €/kokous
- toimikuntien puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	120 €/kokous
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	150 €/kokous
- toimituspalkkio	120 €/toimituspäivä
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtaja	180 €/kuukausi
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	130 €/kokous
- ansionmenetyskorvauksen ja muun korvauksen enimmäismäärä	22 €/tunti
- ansionmenetyskorvauksen enimmäismäärä (ilman työnantajan todistusta, kirjallisen vakuutuksen perusteella)	11 €/tunti

Lisäksi noudatetaan valtuuston hyväksymän luottamushenkilöiden palkkiosäännön määräyksiä.

Päätös

Esittelijä muutti päätösesitystään kokouksessa siten, että yhtymävaltuuston ja yhtymähallituksen puheenjohtajan, tarkastuslautakunnan puheenjohtajan sekä KYSTERIn johtokunnan puheenjohtajan kuukausipalkkiota korotetaan pohjaesityksestä 50,00 eurolla sekä muita kokouspalkkioita 40,00 eurolla kokoukselta. Ansionmenetyksen korvauksia korotetaan siten, että ne ovat kokonaisuudessaan 30,00 ja 15,00 euroa tunnilta.

Minna Reijonen esitti, että kokouspalkkiot pidetään ennallaan. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijän kokouksessa tekemä muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 18 §

Esitys

Hallitus:

Hallitus esittää valtuustolle, että valtuusto vahvistaa luottamushenkilöiden palkkiot vuodelle 2017 seuraavan suuruisiksi.

- yv:n puheenjohtajan palkkio	350 €/kuukausi
- yh:n puheenjohtajan palkkio	450 €/kuukausi
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan palkkio	200 €/kuukausi
- yv:n ja yh:n puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	190 €/kokous
- toimikuntien puheenjohtajien ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	160 €/kokous
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio)	190 €/kokous

- toimituspalkkio 160 €/toimituspäivä
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtaja 230 €/kuukausi
- KYSTERIn johtokunnan puheenjohtajan ja jäsenten kokouspalkkio (peruskokouspalkkio) 170 €/kokous
- ansionmenetyskorvauksen ja muun korvauksen enimmäismäärä 30 €/tunti
- ansionmenetyskorvauksen enimmäismäärä 15 €/tunti
(ilman työnantajan todistusta, kirjallisen vakuutuksen perusteella)

Lisäksi noudatetaan valtuuston hyväksymän luottamushenkilöiden palkkio-säännön määräyksiä.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kuntayhtymän hallitus

136 §

14.11.2016

19 §

81/10.03.02/2016

Puijon sairaalan master plan-suunnitelma

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 14.11.2016 136 §

Kuntayhtymän valtuusto käsitteli kokouksessaan 13.10.2014 19 § "PUIJON SAIRAALAN MASTER PLAN –SUUNNITELMA" ja päätti hyväksyä suunnitelman Puijon sairaalan tulevaisuuden suunnittelun pohjaksi ja että sitä päivitetään n. kahden vuoden välein (ensimmäisen kerran 2016) mm. tuottavuusohjelmassa sekä SOTE-uudistuksessa esille tulevien tarpeiden mukaisesti. Samalla todettiin, että kustakin peruskorjaushankkeesta laaditaan aikanaan toiminnan suunnittelun pohjalta hankesuunnitelma, jonka perusteella tehdään kunkin hankkeen rahoituspäätökset ja että peruskorjausten aikataulu otetaan tavoitteelliseksi suunnittelun pohjaksi ja rakennusten kunnossapitostrategia laaditaan siten, ettei sitä jouduta rakennusten teknisistä syistä kiristämään.

Master plan-suunnitelma on päivitetty KYS Uudistuu- projektissa. Suunnitelman keskeiset muutokset aikaisempaan ovat

- SOTE-palveluiden ja erikoissairaanhoidon järjestämisessä tapahtuvat muutokset
- tapahtuneet muutokset toimintatavoissa
- digitalisaation yhä laajempien hyödyntämismahdollisuuksien huomioinen
- jo toteutettujen tai toteutuksessa olevien rakennus-/korjaushankkeiden vaikutukset kiinteistökantaan ja Master planiin

Aikaisemmin on jo sitovasti ratkaistu ja toteutettu tukipalveluiden sekä ns. kuumien toimintojen tilaratkaisut. Toistaiseksi on ollut auki, missä laajuudessa vuodeosastotoimintoja sijoittuu Puijon sairaalaan ja miten ne sijoittuvat kampuksella. Samoin vuodeosastojen alakertaan sijoittunut, jatkuvasti kasvanut avotoiminta on ollut tilaratkaisujen osalta vailla ns. loppuratkaisua.

Toiminnan volyymien arviointi

Vuoden 2014 Master planissa todettiin seuraavaa: "Vuodeosastojen suhteen on tulevaisuus siinä määrin epäselvä, että suunnitelma sisältää tässä vaiheessa vain vuodeosastojen sijoittumisen kampuksella, mutta volyymien osalta ei tarkkoja laskelmia ole tehty. Seuraavassa vaiheessa onkin saatava toiminnan pohjalta tarkempia ennusteita tulevista tarpeista ja toisaalta tarkasteltava, kuinka paljon vuodeosastopaikkoja nykyaikaisilla tilaratkaisuilla kampukselle saadaan mahtumaan." Sairaanhoitopiirin tavoite on ollut vähentää sairaansijojen määrää 200:lla ja tämä tavoite on toteutumassa. Vuodeosastotoiminnan osalta tarkastelua on nyt kuitenkin tehty laajemmin

koko Pohjois-Savon laajuudella ja konsulttityön ohjauksessa on mukana maakunnan suurimmat terveystoimijat. Selvitys valmistuu vasta 15.11, joten sen lopullisia tuloksia ei ole tässä vaiheessa vielä täysin käytettävissä. Samoin valtakunnalliset ja maakunnan POSOTE-linjaukset hakevat vielä muotojaan, joten vuodeosastotoimintaa käsittelevän hankesuunnitelman osalta volyyymeissä on vielä avoimia asioita. Master planin kannalta kuitenkin toiminnan suuruusluokka on määritetty ja sitä myöten toimintojen sijoittuminen on pystytty tarkentamaan.

Maankäyttö ja liikenneratkaisut

Kuopion kaupungille tehtiin jo aiemman Master plan-käsittelyn jälkeen asemakaavan muutosesitys. Kaupungilla on menossa laaja Savilahti-projekti, jonka osana tarkastellaan Savilahden aluetta laajemmin. Näin ollen on ollut järkevää pidättäytyä toistaiseksi asemakaavatyön käynnistämisestä ennen kuin suuremman alueen kokonaissuunnitelma valmistuu. Samalla ratkaistaan tontin eteläreunassa ja kaakkoisnurkassa kulkevien voimalinjojen siirtomahdollisuus. Liikenteelliset ratkaisut ovat tärkeässä roolissa ja sairaalan toimintojen kannalta jatkekehittäminen tulee keskittää joukkoliikenteen sekä erilaisten kutsuliikennemuotojen käyttöön niin asiakas- kuin henkilökuntaliikenteen osalta. Toimintojen sijoittumisessa on toistaiseksi päättytty oman tontin puitteissa.

Kiinteistöjen käytössä tulee varautua pitkään, vuosikymmeniä kestäväan kehitykseen. Toisaalta tulevaisuudessa sairaalan, yliopiston ja yksityisenkin sektorin yhteistyö muuttuu ja tiivistyy siten, että osaamiskeskittymät vetävät puoleensa uusia toimintamalleja ja -organisaatioita ja näin ollen Puijon sairaalan alueen kasvu ei todennäköisesti tule kokonaan olemaan sairaanhoitopiiristä lähtevää.

Jo tehdyillä aiemmilla ratkaisulla YO-sairaalan toiminta on sidottu Puijon sairaalan tontille ja toisaalta YO-sairaalan rooli on SOTE-uudistuksessa vahvistumassa, joten peruslähdekohta kiinteistöjen pitkän tähtäimen suunnitteluun on vahva.

Rakennusten kunto

Puijon sairaalan korjausvelan kasvu on pysähtynyt v. 2015. Tämä johtuu käynnistetyistä peruskorjausvaiheesta, jolloin käynnistyivät PEKO1- sekä päivystyspolin peruskorjaushankkeet. Korjaamattomista rakennusosista 1B sekä vanha 1950-luvun potilastorni ovat huonokuntoisia ja sisäilmaongelmia korjataan vuosittain n. 1Meuolla. Lisäksi talotekniikan vuotoja, haajoamisia yms. korjataan jatkuvasti, jotta sairaanhoidon olosuhteet kyetään jotenkin turvaamaan. Tilojen kyky palvella muuttunutta toimintaa on myös joiltain osin erittäin heikko ja sillä on vaikutus toiminnan kustannuksiin. 1A-osalla on tehty osakorjauksia ja toiminnallisten muutosten yhteydessä korjauksia, joten sen kunto tyydyttävä/hyvä eikä sinne ole tarvetta tehdä laajamittaista, koko rakennusosan käsittävää peruskorjausta. Auditorio- ja opetusrakennusten peruskorjaus on ajankohtainen v. 2025 jälkeen. Kokonaisuutena voitaneen todeta, että jo suuri osa tontin rakennuskannasta on uutta tai lähes uutta vastaavaa, mutta korjaamattomien osien kunto entisestään heikentynyt ja niiden korjaaminen on tehtävä ”mahdollisimman pian”. Sairaalan toiminnan luonteesta johtuen korjauksia joudutaan kuitenkin tekemään hitaammassa tahdissa kuin tarve on, sillä väistötilojen järjes-

täminen tahdistaa korjaamista. Siksi korjausvelka tulee kasvamaan lähi-vuosina edelleen.

Master plan osana päätösjärjestelmää

Masterplan muodostaa jatkossakin suunnittelun pohjan toimintojen sijoitteluun. Sairaalan suunnittelun tulee aina edetä siten, että tilojen suunnittelu perustuu aina toiminnan suunnitteluun. Yksittäisistä rakennushankkeista ei päätetä tämän Master planin osana, vaan kustakin hankkeesta laaditaan hankesuunnitelma n. 3 vuotta ennen hankkeen toteutuksen aiottua ajoitusta.

Hankesuunnitelmassa määritetään kyseiseen rakennusosaan tuleva toiminta ja sen tarpeet, hankkeen laajuus sekä kustannus- ja aikataulutavoitteet, merkittävimpien laitehankintojen ajoitus sekä mahdollisen uuden toimintatavan henkilöstövaikutukset. Jatkossa hankesuunnittelussa tulee korostumaan myös integraatiotarpeet perusterveydenhuollon kanssa, jolloin toimintojen sijoittelu ja volyymit tulevat tarkasteltavaksi viimeistään hankesuunnitteluvaiheessa.

Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen varsinainen rahoituspäätös tehdään talousarviokäsittelyn yhteydessä. Puijon sairaalan kaikki tulevat hankkeet ovat siinä määrin haastavia peruskorjaushankkeita, että niille tulee varata n. 2 vuotta suunnittelu-aikaa ja siten suunnittelurahoitus 2 vuodelle ennen aiottua korjaustöiden aloitusta.

Master planissa on tontin käyttö jaoteltu selvästi kuumien toimintojen, avohoidon, kuvantamisen, kliinisten ja muiden tukipalveluiden sekä logististen väylien suhteen. Master plan on samalla Puijon sairaalan kiinteistön pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) ja sen perusteella laaditaan myös rakennusten kunnossapitostrategia.

Master planin päivitys jatkossa

Kuten aiemminkin, on toimintaympäristössä runsaasti epävarmuustekijöitä ja sen vuoksi Master plan suunnitelma on laadittu dynaamiseksi, ajassa muuttuvaksi dokumentiksi, jota päivitetään säännöllisesti parin kolmen vuoden välein. Seuraavan tarkastusajankohdan esitetään olevan v. 2019. Master plan-suunnitelmaa on esitelty hallitukselle ja valtuustolle seminaareissa syksyllä 2015 ja 2016. Samalla on korostunut Master plan - ja SHP:n taloussuunnittelun yhteisen valmistelun tarve. Kiinteistöjen ylläpitäminen, suunnittelu ja korjaaminen ovat kuitenkin hitaita prosesseja, joten Master plan - suunnitelma on välttämätön tiekartta kohti toimivia ja terveellisiä toimintaympäristöjä ja toimitiloja ja suunnitelma tarjoaa pohjan myös taloussuunnittelulle.

Kiinteistöjohtaja esittää, että:

- Master plan - suunnitelma (LIITE) hyväksytään Puijon sairaalan tulevaisuuden suunnittelun pohjaksi ja sitä päivitetään jatkossa kahden – kolmen vuoden välein mm. SOTE-uudistuksessa sekä POSOTE-valmistelussa esille tulevien tarpeiden mukaisesti.

- Kustakin peruskorjaushankkeessa laaditaan aikanaan toiminnan suunnittelun pohjalta hankesuunnitelma, jonka perusteella tehdään rahoituspäätökset.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto:

Hyväksyy Master plan - suunnitelman Puijon sairaalan tulevaisuuden suunnittelun pohjaksi ja sitä päivitetään jatkossa kahden – kolmen vuoden välein mm. SOTE-uudistuksessa sekä POSOTE-valmistelussa esille tulevien tarpeiden mukaisesti.

Kustakin peruskorjaushankkeessa laaditaan aikanaan toiminnan suunnittelun pohjalta hankesuunnitelma, jonka perusteella tehdään rahoituspäätökset.

Päätös

Merkittiin, että Sari Tikkanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana kello 11.07.

Merkittiin, että kiinteistöjohtaja Mikko Hollmen oli kokouksessa kuultavana tämän asian käsitteyn yhteydessä.

Esitys hyväksyttiin. Master planiin voi tehdä vähäisiä teknisiä täsmennyksiä ennen valtuuston käsittelyä.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 19 §

Esitys

Hallitus:

Valtuusto hyväksyy hallituksen esityksen.

Päätös

Merkittiin, että Master plan -suunnitelmasta jaettiin kokouksessa korjattu sivu nro 48.

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

1 Master plan_syksy 2016 LOPULLINEN VERSIO liitteineen

Kuntayhtymän hallitus

137 §

14.11.2016

20 §

81/10.03.02/2016

Puijon sairaalan tilojen uudistamisen hankeohjelma-UUSI SYDÄN**Päätöshistoria****Kuntayhtymän hallitus 14.11.2016 137 §**

KYS Uudistuu- projektissa on päivitetty Puijon sairaalan Masterplan- suunnitelma sekä lisäksi hankesuunnitelma pääsairaalan tilojen uudistamiseksi. Pääsairaalan peruskorjaus ollut ajankohtainen jo ainakin 10 vuoden ajan, mutta sen mahdollistamiseksi on pitänyt edetä ensin muissa hankkeissa. Hankesuunnittelun lähtökohtana on toiminnan suunnittelu, mikä tässä tapauksessa käsittää niin vuodeosastojen kuin poliklinikoidenkin toiminnan suunnittelun ja volyymien arvioinnin. Samalla on arvioitu ja hahmotettu tulevaisuuden toimintamalleja koskien sairaalan logistisia toimintoja, lääkehuoltoa sekä toimintaa tukevia ICT-ratkaisuja. Toimintamallien peruslinjausten jälkeen on käynnistettävä kehittämisprojektit toiminnan muuttamiseksi tulevaisuuden tavoitetilän saavuttamiseksi.

Koska kyseessä on peruskorjaus, on toimintojen mahtumistarkastelu ja toisaalta karkeatasoisten lay-out-suunnitelmien laatiminen olevien rakennusmassojen keskelle ollut välttämätöntä laajuuden, peruskorjauksen vaiheistuksen, väistötilakysymysten yms. tarkasteluun. Suunnitteluratkaisu perustuu Uusi Sydän-nimiseen ratkaisumalliin, joka valittiin pohjaksi kolmen eri suunnitteluryhmän tuottamista vaihtoehdoista. Siinä toiminnot sijoittuvat enimmäis- lähemmäs toisiaan ja toisaalta väistötilarakentaminen tulee olemaan minimaalista. Samalla saadaan avotoiminnalle järjestettyä alimpiin kerroksiin riittävät ja tulevaisuuden toiminnalle soveltuvat, muuntojoustavat tilat. Vuodeosastotoiminnan laajuuden osalta hankesuunnittelussa on lähdetty siitä, ettei sairaansijojen määrää voida vielä pysyvästi ratkaista ja että toisaalta suunnitteluratkaisussa on oltava mahdollisuus joustaa molempiin suuntiin vielä suunnitteluvaiheenkin aikana. Koko Pohjois-Savon vuodeosastojen volyymi on tarkasteltavana PoSoTen valmistelussa ja sitä varten on vuoden 2016 aikana teetetty selvitys asiassa konsultilla. Myös integraation toteutus erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kesken vaatii selkeyttämistä. Edelleen SOTE-uudistuksen osalta on vielä isoja asioita auki, joista ainakin valinnanvapautta koskevat linjaukset vaikuttavat toiminnan volyymeihin. Näin ollen hankkeen seuraavaksi tehtävässä ehdotussuunnittelussa varaudutaan siihen, että **lopulliset volyymitiedot saadaan vasta kevään 2017 aikana päätettyä**. Uusi Sydän-ratkaisussa vuodeosastopaikkojen määrän muutokset toteutetaan ensisijaisesti muuttamalla rakennettavien kerrosten määrää.

Hankesuunnitelman aikataulusuunnittelu perustuu korjaamiseen vuosien 2018-2024 aikana. Työt voidaan aloittaa B5-purkamisen osalta välittömästi ja muutoin vuonna 2018. Nykyinen 1B-rakennusosa purettaisiin pois 2025 ja vasta sen jälkeen päästäisiin toteuttamaan loput kulkuyhteydet. Aikataulu on jo nyt laadittu huomattavan pitkäksi ja sen pituuteen vaikuttavat oleellisesti väistötilojen järjestäminen, logistiset järjestelyt sekä rahoitus. Perus-

korjaamisen suhteen aikataulun lykkäämiset on jo tehty eikä sitä voida enää siirtää suunnitellusta ilman huomattavia riskejä toiminnalle, joten kuntayhtymän tiukat rahoitusmahdollisuudet on huomioitu aikataulun sisäisillä järjestelyillä.

Peruskorjausprojektin aikataulu on pitkä ja näillä aikatauluilla viimeiset toimintayksiköt pääsevät korjattuihin tiloihinsa vasta vuoden 2024 lopulla. Se luo painetta toteuttaa toiminnallisia muutoksia jo ennen tilojen muokkaamista. Hankesuunnitelmassa esitettyjen toimintamuutosten toteutumisen varmistamiseksi onkin perustettava toiminnalliset muutosprojektit (osastotoiminta, avotoiminta, lääkehuolto, logistiikka ja ICT).

Hankkeen kokonaislaajuus käsittää 1958 valmistuneen vuodeosastotornin peruskorjaamisen, 1985 vuodeosastotornin korvaamisen kokonaan uudella sekä näiden alle sijoittuvat tekniikan ja logistiikan tilat. Kokonaispinta-ala on laajimmilla n. 65.000 brm². Hankesuunnitelman mukainen investointikustannusarvio on n. 145 M€, alv 0% (laskettuna syksyn 2016 kustannustasossa). Kustannusarvio on laskettu maksimilaajuuden mukaan ja se päivitetty kun vuodeosaston paikkamäärä ratkaistaan lopullisesti. Kustannuksiin sisältyivät kiinteät sairaalalaitteet, mutta ei irtaimet laitteet. Irtainten lääkintälaitteiden kustannusarviota ei tässä vaiheessa suunnittelua voida vielä laatia kovin tarkasti. Arvioinnin vaikeus johtuu siitä, että laitteiden hankinta tapahtuu vaiheittain vuosien 2019–2024 välillä.

Vuotuinen rahoitustarve hankkeessa (maksimilaajuuden kustannusarvion mukaisesti) on seuraava

TAULUKKO

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
2 500 000 €	14 920 000 €	13 030 000 €	22 600 000 €	37 000 000 €	22 400 000 €	25 000 000 €	7 600 000 €

STM poikkeuslupa sekä PoSoTen suunnittelu

Eduskunta on säätänyt 1.7.2016 voimaan astuneen lain (Laki kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa), jolla pyritään ainakin osin rajoittamaan investointeja SOTE-uudistuksen valmisteluvaiheen aikana. Sen mukaan yli 5 miljoonan euron investointeihin on haettava sosiaali- ja terveysministeriöltä poikkeuslupa ja poikkeuslupan myöntämisessä pyritään hankkimaan investointia koskeva maakunnan näkemys. Lupa koskee rakentamistöiden aloittamista eli käytännössä lupa tulee hakea ennen urakkakilpailutuksia tai viimeistään ennen urakkasopimuksien allekirjoitusta. Tätä poikkeuslupamenettelyä tukeakseen on PoSoTe-yhteistyöryhmä myös asettanut arviointityöryhmän, joka antaa maakunnan lausunnon poikkeuslupahakemuksesta.

Tämän hankkeen suunnittelua laki ei siis rajoita. Toisaalta vasta ehdotus- ja yleissuunnittelusta saadaan sellaiset tiedot ja tarkkuustaso, jolla poikkeuslupahakemus voidaan tehdä. Riippuen valittavasta aikataulusta, on poikkeuslupan hakeminen ajankohtaista v. 2017 loppupuolella.

PoSoTe-hankkeessa on menossa tulevan maakunnan sote-palveluja koskeva toimipisteverkoston kokonaistarkastelu, myös sairaalatoiminnan osalta. PoSoTe toiminta-alueella on vireillä myös mm. Iisalmen ja Varkauden sairaaloiden peruskorjausten tai sitä korvaavien uudisrakentamista koskevien hankesuunnitelmien käsittely. Savilahden kampusalueella välittömästi

KYSin kiinteistöihin liittyvän Harjulan sairaalan lähinnä kiinteistötekni-
sen peruskorjauksen mahdollinen hankesuunnittelu sairaalatoimintojen osalta
odottaa niin ikään tulevia PoSoTe-linjauksia, koskien erityisesti sitä, mikä
ko. sairaalakapasiteetin tarve maakunnan kokonaisuudessa olisi. PoSoTen
palveluverkko- ja toimipisteverkkotyöryhmässä on siten tarpeen selvittää
kevään 2017 aikana myös Pohjois-Savon sairaalatoimintojen kokonaislin-
jausta huomioiden valtakunnalliset, maakunnalliset ja mahdolliset yhteis-
työaluetta koskevat linjaukset

Kiinteistöjohtajan esitys:

Esitän, että kuntayhtymän hallitus hyväksyy hankesuunnitelman ja esittää
sen edelleen kuntayhtymän valtuustolle hyväksyttäväksi siten, että

- peruskorjaus varaudutaan toteuttamaan vuosien 2018-2024 aikana
- ehdotus- ja yleissuunnittelu käynnistetään välittömästi
- lopullinen vuodeosastopaikkojen määrä ja investoinnin laajuus sekä
sen mukainen kustannusarvio päätetään ehdotussuunnitelmien
pohjalta kesällä 2017

Lisäksi todetaan, että STM:n poikkeuslupaa investoinnin käynnistämiseksi
tullaan hakemaan ehdotus- ja yleissuunnittelun jälkeen, arviolta alkusyksy-
lä 2017.

Edelleen esitän, että kuntayhtymän hallitus päättää että hankesuunnitel-
massa esitettyjen toimintamuutosten varmistamiseksi perustetaan toimin-
nalliset muutosprojektit (osastotoiminta, avotoiminta, lääkehuolto, logistiikka
ja ICT) ja niitä seurataan KYS Uudistuu-projektissa

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus hyväksyy kiinteistöjohtajan esityksen ja esittää sen edelleen val-
tuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Esitys hyväksyttiin. Hallitus korostaa, että hankkeen käynnistämispäätös
tehdään erikseen tarvittavien lupien ja valtuuston tekemän hankesuunni-
telman tarkistuksen jälkeen.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 20 §

Esitys

Hallitus:

Valtuusto hyväksyy hallituksen esityksen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

2 UUSI SYDÄN Pääsairaalan uudistamisohjelma

Kuntayhtymän hallitus

134 §

14.11.2016

21 §

153/02.02.00/2016

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin taloussuunnitelma vuosille 2017-2019

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 14.11.2016 134 §

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Perussopimuksen mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Talousarviossa on tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Tuloslaskelmaosa sisältää toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä tulotavoitteet.

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talous-arvion sitovuus määrätään sen perusteluissa. Talousarvion täytännönpanosta vastaa hallitus.

Jäsenkuntien suunniteltu maksuosuus vuodelle 2017 on yhteensä 305,3 miljoonaa euroa (ilman sopimuslaskutusta). Tämä on noin 0,5 % (1,6 M€) enemmän kuin vuoden 2016 jäsenkuntien muutettu talousarvio. Lähtökohtana oli maksuosuuksien kasvu 1,2 % (3,8 M€) vuoden 2016 talousarviosta. Lisäksi jäsenkuntien maksuosuuteen on huomioitu jäsenkuntien osuus ICT-varautumisen kustannuksista (3,0 M€) ja kilpailukyky-sopimuksen vaikutus (-5,2 M€).

Sairaanhoitopiirin toimintakulut vuonna 2017 ovat yhteensä 414,6 miljoonaa euroa ilman Kysteriä. Vuoden 2016 talousarvioon (nk. muutettu talousarvio) verrattuna kulut ovat 0,1 % pienemmät. Toimintatuotot ovat 441,9 miljoonaa euroa. Kasvua vuoden 2016 muutettuun talousarvioon verrattuna on 0,8 %.

Talousarvion vuosikate on 25,1 miljoonaa euroa ja suunnitelman mukaiset poistot yhteensä 24,4 miljoonaa euroa.

Hoitopalveluiden ulkokuntamyynnin arvioidaan olevan yhteensä 72,2 miljoonaa euroa.

Yliopistollisen sairaalan opetukseen ja tutkimukseen tulevan erityisvaltionosuuden arvioidaan vuonna 2017 olevan noin 13,6 miljoonaa euroa.

Investoinnit ovat talousarvioesityksen mukaan yhteensä 41,6 miljoonaa euroa. Investointibudjetti sisältää mm. Puijon sairaalan peruskorjaus vaihe 1 ja 2 kustannuksia 15,5 M€ ja päivystyksen peruskorjauskustannuksia 1,5 M€. Rakennusinvestoinnit ovat yhteensä 24,9 M€. Laiteinvestoinnit ovat 11,2 M€ ja sovellusinvestoinnit 5,5 M€.

Maksutuloja arvioidaan kertyvän 16,6 miljoonaa euroa.

Jäsenkunnilta peritään menojen kattamiseen kuukausittain ennakkoa perussopimuksen 22 §:n mukaisesti. Ennakkoa peritään 50 % kunkin kuukauden 2. päivä ja 50 % 13. päivä.

Jäsenmaksulla katettavat erityisvelvoitteet ovat vuonna 2017 yhteensä 5,8 miljoonaa euroa. Jäsenmaksulla katetaan kriisivalmiuden ylläpitoa, aluevastuutehtäviä, potilasvakuutusmaksuja, alueellista koulutusta, ohjausta sekä apuvälinekeskuksen toimintaa.

Poikkeuksellisen suuria potilaskohtaisia kustannuksia varten kerätään jäsenkunnilta 11,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2017 kalliin hoidon tasausraja on 80.000 euroa.

Investointien rahoittamiseen otetaan vuonna 2017 lainaa noin 38,0 miljoonaa euroa.

Hoitopalveluiden hinnoittelu perustuu pääosin DRG-tuotteistukseen.

Vuonna 2017 ensihoidon laskutus tapahtuu 50 % asukasluvun perusteella ja 50 % tehtävien perusteella. Uuden laskutusmallin käyttöönotossa on ollut siirtymäaika. Muutoksesta pantiin toimeen $\frac{1}{3}$ vuonna 2015 ja $\frac{2}{3}$ vuonna 2016.

Erityisvastuualueen sairaanhoitopiireille hoitopalvelut myydään samojen hinnoitteluperusteiden mukaan kuin jäsenkunnille. Palveluista voidaan periä myös sopimushinta.

Sairaanhoitopiirin vuotuinen nettotyöpanostavoite (bruttotyöpanos vähennettynä poissaoloilla mukaan lukien vuosilomat) on yhteensä 2996,9.

Johtosäännön 24 §:n mukaisia käyttö- ja palvelusuunnitelmia ei käsitellä hallituksessa erikseen.

Hallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy taloussuunnitelman vuosille 2017-2019 liitteen mukaisena.

Päätös

Esitys hyväksyttiin. Ennen valtuuston käsittelyä taloussuunnitelmaan voidaan tehdä vähäisiä teknisiä täsmennyksiä.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 21 §

Esitys

Hallitus:

Valtuusto hyväksyy hallituksen esityksen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

3 Taloussuunnitelma 2017-2019

Kuntayhtymän hallitus

135 §

14.11.2016

22 §

392/00.01.01.01/2015

Kuopion yliopistollisen sairaalan strategia 2017-2022

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 14.11.2016 135 §

Tässä dokumentissa esitellään linjaukset KYSin uudeksi strategiaksi vuosille 2017–2022.

Strategiakausi jatkuu sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksen ja maakuntauudistuksen voimaantulon yli, ja siinä on otettu huomioon yhteensopivuus uudistuksen kanssa.

Sairaanhoitopiirin yleisestä viitekehyksestä siirrytään Kuopion yliopistollisen sairaalan ja perusterveydenhuollon liikelaitos Kysterin erillisiin strategioihin tiekarttana sote-uudistukseen.

Tässä osassa keskitytään KYSin strategiaan linjauksiin. Kysteri valmistelee omaa strategiaa liikelaitoksen johtokunnan ohjaamana.

Visio

Visio on yhteinen näkemys siitä, mihin suuntaan Kuopion yliopistollista sairaalaa halutaan kehittää. Visio kuvaa siis tulevaisuuden tahtotilaa. Se pitää sisällään sen muutoksen ja kehityksen, mikä toiminnassa toivotaan tapahtuvan.

Vision mukaan jakson loppuun mennessä *KYS on Suomen vetovoimaisin yliopistollinen sairaala*.

Missio

Missio on kuvaus toiminnan oleellisesta tarkoituksesta ja oikeutuksesta.

Uudessa strategiaesityksessä KYSin missio on että *potilaamme ovat osavissa ja turvallisissa käsissä kotoa kotiin*.

Arvot

Strategiatyön osana selvitettiin kyselyin sekä henkilöstön että potilaiden arvot ja odotukset.

Nämä osoittautuivat keskenään pitkälti yhteneväisiksi.

Arvoina ovat *potilaslähtöisyys ja hyvä kohtelu, ammattitaito ja työhyvinvointi*.

Ammattitaito on keskeinen menestymisen edellytys yliopistollisessa sairaalassa työskentelemiseksi, riippumatta siitä, missä työtehtävissä henkilö sairaalassa työskentelee. Strategiassa ammattitaidon kehittämiseen tähtäävät toimet nähdään merkittävinä niin yksilön kuin koko sairaalan menestymisen edellytyksinä.

Potilaslähtöisyys – potilaiden näkemyksien, mielipiteiden ja tarpeiden kuuleminen - on keskeinen osa päivittäistä toimintaa ja potilaat osallistuvat omaan hoitoonsa yhä enemmän. Heikoimmassa asemassa olevien potilaiden aktiivinen kuuleminen on keskeistä ja heidän hoidon laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota potilaiden erityistarpeiden mukaisesti. Onnistunut hoito perustuu molemmiin puoleiseen ymmärrykseen hoidon realistisista tavoitteista. Potilaslähtöisyyden parantamiseen tähtäävät keinot ovat keskeisiä menestystekijöitä KYSin uuden strategiakauden aikana.

Työhyvinvointi on keskeinen kehitettävä osa-alue strategiakauden aikana. Työssä jaksamisen nähdään parantuvan työhyvinvoinnin lisääntymisen myötä ja tällä on yhteys entistä laadukkaamman toimintakulttuurin kehittymiselle.

Strategiset tavoitteet:

Strategisilla tavoitteilla tarkoitetaan niitä KYSin kannalta kriittisiä asioita, joiden on toteuduttava, jotta sairaala saavuttaa asettamansa vision. Strateginen suunnitelma sisältää kolme strategista tavoitetta:

LAADUKASTA JA VAIKUTTAVAA HOITOA KILPAILUKYKYISESTI

Sekä erikoissairaanhoidon perustasoiset että erityisen vaativat palvelut ovat Suomen laadukkaimmat ja helposti saatavissa. Niitä tarjotaan kilpailukykyisesti myös maakunnan ulkopuolelle. Tämä varmistetaan systemaattisella hoidon tulosten ja vaikuttavuuden arvioinnilla sekä laadun ja kustannustehokkuuden hallinnalla. Tiiviissä yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston ja muiden oppilaitosten kanssa huippuammattilaisille luodaan hyvä toimintaympäristö. KYSin vaikutus heijastuu vahvuutena alueen koko sosiaali- ja terveydenhuollon verkostossa.

Suomen laadukkain ja kustannustehokkain hoito vetää puoleensa niin paljon potilaita, että se luo hyvät tieteellisen tutkimuksen ja koulutuksen edellytykset. Kansainvälisestikin korkeatasoinen tutkimustoiminta tukee vaikuttavaa kliinistä työtä ja toimintaympäristöä. Näin Kuopio säilyy vetovoimaisena lääke-, hammaslääke- ja hoitotieteellisenä keskuksena.

KYSin palvelut ovat laadukkaita, vaikuttavia sekä edullisesti tuotettuja, ja niitä saa viipymättä. Toimintaamme ohjaa jatkuvan parantamisen periaate. Kehitämme palveluitamme potilaspalautteen ja jatkuvan tieteellisen arvioinnin pohjalta. Myös Lean-ajattelun mukainen toimintakulttuuri ja johtaminen edistävät jatkuvaa kehittymistä.

HUIPPUOSAAMISTA

KYS on eri alojen huippuosaajien keskus. Se on Suomen vetovoimaisin terveydenhuollon työnantaja, kouluttaja ja tutkimuskeskus. KYS on viritetty edistämään innovatiivisuutta ja vahvaa osaamista. Tälle perustan luo avoi-

muudesta, oikeudenmukaisuudesta sekä johdon ja henkilöstön keskinäisestä luottamuksesta tunnettu johtamiskulttuuri. Kansainvälisesti orientoituneessa toimintaympäristössämme on palkitsevaa harjoittaa kärkialojen tutkimusta, tiiviissä yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa, unohtamatta maailmanlaajuisen yhteistyön merkitystä.

Profiloituminen kansallisesti ja kansainvälisesti merkittäväksi sairaalaksi vahvistaa KYSin roolia yliopistollisena sairaalana ja edesauttaa rekrytointia kansainvälisen ja sairaaloiden välisen kilpailun kovetessa. Jatkuvaan kehitykseen sitoutunut henkilöstö luo perustan laadukkaaseen sairaanhoidon, opetuksen ja tutkimuksen tarjonnalle. Tyytyväinen opiskelijakunta on tulevaisuuden osaamisen ja menestyksen mahdollistaja.

KYS kehittää tutkimustyötä erityisesti kärkiyksiköiden aloilla ja mahdollistaa muiden yksiköiden kehittymisen mahdollisiksi tulevaisuuden kärkiyksiköiksi. Tiivis yhteistyö huippututkimusyksiköiden kanssa on keskeistä.

Tutkimuksen avulla saatua tietoa hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Henkilöstön ja johdon tiivis yhteistyö on keino yhteisten tavoitteiden ja päämäärien sisäistymiselle ja saavuttamiselle.

POTILAAN PARHAAKSI

Olemme terveyshyödyn tuottajana Suomen menestyksekkäin sairaala. Edistämme potilaan hyvinvointia ja terveyttä yhteistyössä hänen ja hänen läheistensä kanssa. Kunnioitamme potilaan näkemyksiä hoidostaan ja teemme hänelle hyvässä vuorovaikutuksessa yksilölliset ja suositusten mukaiset hoitosuunnitelmat. Hoidon toteutamme sujuvasti ja kannustamme potilasta ottamaan itse vastuuta kuntoutumisestaan ja terveydestään.

Hoitopaikan valintatilanteissa hyvin onnistunut hoito on parasta mainosta. Vahvalla osaamisellamme ja hyvillä asiakaspalvelutaidoillamme takaamme, että KYS on potilaille perustellusti ensisijainen ja laadukas hoitopaikka. Potilaan onnistunut sitoutuminen omaan hoitoonsa parantaa hoitotuloksia ja tekee hoidosta taloudellisempaa. Potilaan parhaaseen sitoutunut toimintakulttuuri edistää paitsi potilaan terveyttä myös henkilöstön työhyvinvointia.

Potilaiden näkökulmasta toimintamme potilaan parhaaksi ilmenee sujuvina hoitoprosesseina, miellyttävinä kohtaamisina potilaiden ja henkilökunnan välillä sekä lääketieteellisesti laadukkaiden ja tarkoituksenmukaisten hoitojen oikea-aikaisena toteutuksena.

Menestyksen edellytyksinä nähdään:

- KYSin tunnettuus korkeatasoisesta hoidostaan sekä tutkimus- ja koulutusympäristönä
- Potilaiden ja ammattilaisten kuuleminen ja avoin vuoropuhelu
- Jatkuva johtamisen sekä laadukkaiden ja vaikuttavien työskentelymenetelmien kehittäminen

Muutosajureita ovat väestön ikääntyminen, valinnanvapaus ja kilpailun lisääntyminen, julkisen talouden tilanne, rahoituksen ja järjestämisvastuun muutokset, potilaan roolin muuttuminen, terveydenhuollon digitalisaatio, sekä ammattiryhmien työnjaon muutokset.

Taloudellisena vaikutuksena liikevaihto kasvaa kannattavasti uusasiakashankinnan myötä erityisesti kärkepalveluiden osalta. Nykyinen rahoitus-taso säilyy maakunnan tasolla tarjottavien palveluiden osalta.

KYS-erityisvastuualueelta tulevaisuuden maakuntien yhteistyöalueelle siirtyvät tehtävät sekä potilaiden vapaaseen liikkuvuuteen sisältyvät periaatteet ovat kulmakivinä yliopistosairaalan näkökulmasta.

Strategiset hankkeet

KYS osallistuu keskeisenä toimijana PoSoTe –hankkeeseen ja maakuntahallinnon muutokseen. Palvelukeskusten kehitys tukee tätä (ICT ja digitalisaatio, kiinteistöt, henkilöstö- ja taloushallinto, hankinnat ja logistiikka).

Tietotekninen kehitys on KYSissä yksi vahvimista muutosajureista. Olemme aktiivisesti mukana sekä alueellisissa että valtakunnallisissa hankkeissa.

Puijon sairaalan kiinteistöjen kehityksen tiekarttana toimiva master plan on oleellinen strateginen hanke jonka tavoitteena on varmistaa oikea toimintaympäristö myös strategiakauden jälkeen. Tilaratkaisut tukevat strategisten tavoitteiden toteutumista.

Yhteistyö Itä-Suomen yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa jatkuu vahvana sekä tutkimuksessa että opetuksessa. Johtolankana on paitsi alueellinen näkökulma yhtenä Suomen viidestä yliopistosairaalaista, myös valtakunnallisen terveysalan kasvustrategian toteuttaminen, jonka kehityksessä KYS on alusta asti ollut etulinjan aktiivinen toimija.

Maakunnan ulkopuolisten, erityisen vaativien palvelujen tarjontaa kehitetään voimakkaasti edelleen. Nykyistä rahoituspohjaa josta 75% on lähtöisin Pohjois-Savon maakunnan alueen kunnista ja 25% muista lähteistä (ulkokuntamyynti, valtion tutkimus- ja opetusrahoitus, sekä asiakasmaksut) pyritään tasapainottamaan kestävä kehityksen takaamiseksi.

Lean-menetelmät otetaan laajasti käyttöön tuottavuuden kehittämiseksi.

Toiminta- ja raportointijärjestelmä rakennetaan potilaalle koituvan lisäarvon seuraamiseen ja ohjaamiseen. Nykyinen toimintajärjestelmä prosessikuvauksineen toimii tämän pohjana. Tavoitteena on kestävä kehitys ja talouden tasapainosta huolehtiminen kilpailukykyisesti ja kustannustehokkaasti.

Palvelualuejaosta on tarkoitus toimintamalliin joka seuraa ja ohjaa potilaan kulkua hoitoprosesseissa. Toimintaa ohjataan joko päivystyksellisesti tai lähetteellä tapahtuvan lääketieteellisen arvion perusteella, mikä määrittelee tarvittavat resurssit. Hoitotyön ohjausta suoraviivaistetaan, ja tavoitteena on koko henkilöstön osalta siirtyä vakanssien kautta tapahtuvasta ohjauksesta sitovien tavoitteiden kautta johdettuun resurssiohjaukseen. Nämä kehityslinjat valmistellaan vuoden 2017 kuluessa siten että valmius siirtyä uuteen toimintamalliin saavutettaisiin vuodeksi 2018.

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus päättää hyväksyä Kuopion yliopistollisen sairaalan strategian ja esittää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 22 §

Esitys

Hallitus:

Valtuusto hyväksyy hallituksen esityksen.

Päätös

Merkittiin, että tämä asia käsiteltiin ennen asiaa 21.

Esitys hyväksyttiin.

Kuntayhtymän hallitus

138 §

14.11.2016

23 §

429/00.04.04/2016

Sairaanhoitopiirien organisaatiomuutosten vuoksi tehtävät sopimusjärjestelyt ja ISLABin perussopimuksen ajanmukaistaminen

Päätöshistoria

Kuntayhtymän hallitus 14.11.2016 138 §

ISLABin Liikelaitoskuntayhtymän vuonna 2007 perustaneet jäsenet ovat Pohjois-Savon, Etelä-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirien kuntayhtymät, sekä Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen suunnitellut muutokset vaikuttavat ISLABin omistajayhteisöjen hallintorakenteisiin viimeistään vuoden 2017 alusta alkaen.

Etelä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on jo muuttunut 1.3.2016 Etelä-Savon sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymäksi (Essote). Pohjois-Karjalan kunnat ja Heinävesi ovat 26.10.2015 pidetyissä valtuuston kokouksissa tehneet päätöksen uuden sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymän perustamisesta. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä (PKSSK) lopettaa toimintansa 31.12.2016 ja vuoden 2016 lopun PKSSKn omaisuus siirtyy Siun soten omaisuudeksi.

Uudistukset tulevat merkitsemään ISLABin omistusjärjestelyjen muutosta, ja vaativat siten perussopimuksen muuttamista, sillä ISLABin perussopimuksen 6 §:n mukaan

- uuden jäsenen ottaminen liikelaitoskuntayhtymään edellyttää jäsenten yksimielistä päätöstä,
- uuden jäsenen jäsenyys liikelaitoskuntayhtymässä alkaa perussopimuksen asiaa koskevan muutoksen hyväksymistä seuraavan kalenterivuoden alusta, ellei toisin määrätä,
- yhtymäkokous päättää liikelaitoskuntayhtymään tulevan uuden jäsenen jäsenosuuden sekä sen suoritusajankohdan, sekä
- jäsenen, joka haluaa erota liikelaitoskuntayhtymästä, tulee tehdä siitä ilmoitus liikelaitos-kuntayhtymän johtokunnalle. Ero tulee voimaan eroilmoitusta seuraavan kalenterivuoden päätyttyä.

Omistajayhteisöjen ja ISLABin välillä on suurehko määrä sopimuksia, joiden perusteella on sovittu ISLABin ostamista palveluista (tilat, siivouspalvelut, hallintopalvelut). Palvelutuotannon keskeisistä periaatteista on sovittu liikkeenluovutuksen periaatteilla tehdyissä sopimuksissa, joissa on kuvattu omistajayhteisöjen sitoutuminen palveluiden käyttäjiksi sekä vastaavasti ISLABin sitoutuminen palveluiden tuottamiseen. ISLABin ja omistajayhteisöjen väliset sopimuskokonaisuudet siirretään molemminpuolisella hyväksynnällä jo perustettujen uusien kuntayhtymien nimiin, samoin kuten näissä järjestelyissä on siirretty myös muut kuntayhtymien sopimukset.

Maakuntajako on ollut muutostilassa, ja 26.5.2016 hallitus linjasi, että vuonna 2019 uudessa maakuntajaossa Heinävesi siirretään Pohjois-Savosta Pohjois-Karjalaan ja Joroinen Etelä-Savosta Pohjois-Savoon. Nämä muutokset tultaneen aikanaan huomioimaan myös ISLABin omistajayhteisissä samoilla periaatteilla, joita noudatetaan myös muissa yhteyksissä näiden kuntien omaisuuksien ja omistusten järjestelyissä.

ISLABin ylimääräinen yhtymäkokous on ajoitettu pidettäväksi 24.11.2016 siten, että jäsenkuntayhtymien valtuustot ehtivät päättää perussopimusmuutoksista vielä kuluvan vuoden aikana. Liikelaitoskuntayhtymän perussopimuksesta on nyt valmisteltu uudistettu luonnos, jossa on huomioitu nykyisissä omistajayhteisöissä tapahtuvat muutokset. Uudistetun perussopimuksen luonnos esitetään LIITTEENÄ 1.

Esitys

Johtajaylilääkäri:

Hallitus hyväksyy osaltaan liitteenä olevan uudistetun perussopimuksen. Vuoden 2017 alussa ISLABin jäsenet ovat Pohjois-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirien kuntayhtymät, Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalveluiden kuntayhtymä ja Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä.

Hallitus päättää hyväksyä, että ISLABin ja omistajayhteisöjen väliset sopimuskokonaisuudet siirretään molemminpuolisella hyväksynnällä jo perustettujen uusien kuntayhtymien nimiin.

Edelleen hallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy perussopimuksen muutokset ja että uudistettu perussopimus astuisi voimaan 1.1.2017.

Päätös

Esitys hyväksyttiin. Islabin yhtymäkokousedustajiksi ylimääräiseen yhtymäkokoukseen 24.11.2016 nimettiin Kari Ojala, Kirsi Leivonen ja Risto Miettinen.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 23 §

Esitys

Hallitus:

Valtuusto hyväksyy hallituksen esityksen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

4	Luonnos perussopimukseksi
5	Voimassa oleva perussopimus

Kuntayhtymän johtoryhmä

106 §

14.6.2016

Kuntayhtymän hallitus

95 §

22.8.2016

24 §

104/06.00.00.04/2015

Potilasturvallisuuskatsaus tammi-huhtikuu 2016

Päätöshistoria

Kuntayhtymän johtoryhmä 14.6.2016 106 §

Potilasturvallisuuden uutena indikaattorina raportoidaan aseptiikkaan ja hygieniaan liittyvät vaaratapahtumailmoitukset.

Valviran syyskuussa 2015 tekemän tarkastuskäynnin jälkeen on laiteturvallisuudessa tapahtunut myönteistä kehitystä: laitteisiin, tarvikkeisiin ja niiden käyttöön liittyviä vaaratapahtumia on ilmoitettu enemmän, laiterekisteri-hanke on alkanut ja huoltojen ylläpitoroolit on tarkastettu.

Potilasturvallisuuskulttuurikyselyllä selvitetään neljännen kerran potilasturvallisuuden tilaa KYSissä. Viimeksi tehdyn kyselyn tulosten perusteella KYSissä on lisätty strukturoitua ISBAR -raportointia ja vaaratapahtumista ilmoittamista sekä aloitettu turvallisuuskävelyt.

Katsauksessa mainitaan myös kehittämiskohteet.

Esitys

Johtajaylilääkäri:

KUJO merkitsee katsauksen tiedoksi ja sopii tarvittaessa jatkotoimenpiteet.

Päätös

Katsaus merkittiin tiedoksi. Se saatetaan myös hallituksen ja valtuuston tiedoksi.

Vastuut:

Jorma Penttinen, Kaisa Haatainen

Kuntayhtymän hallitus 22.8.2016 95 §

Esitys

Sairaanhoitopiirin johtaja:

Hallitus merkitsee katsauksen tiedoksi ja saattaa sen edelleen tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kuntayhtymän valtuusto 12.12.2016 24 §

Esitys

Hallitus:

Valtuusto hyväksyy hallituksen esityksen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

6 Potilasturvallisuuskatsaus tammi-huhtikuu 2016

Kuntayhtymän valtuuston valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja -perusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä kunnallisvalituksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen, kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Valituksen saa tehdä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja -aika

Valitusviranomaisena toimii Itä-Suomen hallinto-oikeus, osoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, Kirjaamo, Puistokatu 29, PL 1744, 70101 KUOPIO.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksisaannista. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituskirjan sisältö ja toimittaminen

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen on vaadittu tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinnmaksulain 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Päätöksen nähtäväksi asettamispvm:

Tämä päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi

Tiedoksianto asianosaiselle:

Tämä päätös on

☐ lähetetty tiedoksi kirjeellä _____ lle
Asianosaisen nimi

ja annettu postin kuljetettavaksi . . . 2016

_____
Tiedoksiantajan allekirjoitus

☐ luovutettu _____ ssa . . . 2016

_____
Asianosaisen nimi

_____
Vastaanottajan allekirjoitus